

Jeg har ikke Tallene i Hovedet, men jeg ved, at Bazaines Tropper udgjorde saadan noget som 80,000—90,000 Mand, ved Sedan blev der fanget c. 120,000—125,000 Mand, og i selve Paris var der hentmod 200,000 Mand Linietropper — der var i hvert Fald vistnok over 170,000 Mand Linietropper. Alle disse Tropper fik i Virkeligheden ikke Spor af Betydning for Krigens Gang, ikke anden Betydning, end at de kom til at besegle Frankrigs Nederlag ved for Størstedelen at vandre som Fanger til Tyskland. Hadde Fæstningerne ikke været, havde Tropperne den Gang ikke haft Vejlighed til at lægge sig ind i disse Fæstninger, men havde manøvreret i det fri Terrain — ja, saa ved enhver, at det er meget vanskeligere at fange en Røtte paa frit Terrain, end hvis den løber ind i en Rotteselde. Vi flyttede saa Scenen til Danmark for at behøje ved Eksempler fra vor Fortid, at Kjøbenhavns Befæstning havde gavnnet Danmark. Ja, naar vi skulle gaa saa langt tilbage som til Svenstefongens Belejring af Kjøbenhavn, hvorfra saa ikke gaa længere tilbage til den Tid, da Holger Danske kunde slaas med mange Hundrede Mand paa een Gang. (Ufbrudelse). Ja, det var for 250 Aar siden, at den Belejring foresaldt, og da gik det til omtrent som paa Holger Danstes Tid: Man sloges vel ikke med de bare Hæver, men dog med ganske korte Vaaben, idet man stod paa Boldene, ventede til Fjenden kom og saa skat ham ned. Det gik meget godt den Gang, jeg indrømmer den højtærede Minister, at vi have Historiens Vidnesbyrd for, at det var meget godt gjort den Gang, men jeg vil tilføje, at Kjøbenhavns Befæstning den Gang var i det allervæsentligste, hvad man nu vilde falde en lettere Feltbefæstning, der var kastet op i Djeblillet, men Folket skabte baade Fæstning og Forsvar. Hvis Svenstefongen i Stedet for at slaa Lejr paa Frederiksberg Bakke havde fortsat sin Marsch — men det var ved Tyraften, han kom, saa han vilde vente et Par Dage til — saa kunde han have marscheret ind over Vestfronten, der den Gang var svag, meget svagere end Hr. Bahnsøns Vestfront er i Djeblillet. Men lad os nu forfølge Kjøbenhavns Fæstningshistorie ned i Tiden til det Tidspunkt, da Englænderne kom herover, altsaa til Begyndelsen af dette Aarhundrede. Det var under den mest militærindede Konge, Danmark nogen Sinde har haft. Der blev nu bemærket af den højtærede Minister, at Kongen og Armeen den Gang var i Holsten. Ja, det er stam Kongens og Armeens Fejl, at de ikke vare, hvor de skulle være, men saadan er det nu altid, naar den danske Krigsmagt

skal anvendes her i Landet, saa er den ikke, hvor den skal være. Naar det var Fæstningen, der skulde forsvare Danmarks Flaade, saa var det Regeringens Pligt at have Tropper til at forsvare den med. Dette førte saa til, at Engellmændene lagde sig ganske rolig uden for Byen, og jeg har ikke hørt noget til, at de stod paa Boldene, nej, de kastede Brandpile og Bomber ind paa fredelige Borgere. Da Byen saa havde brændt i tre Dage, saa sagde Borgerne: Det kunne vi ikke holde ud, og saa udleverede man Flaaden. Anvende vi nu det paa Kjøbenhavns nuværende Fæstning, saa vil Fjenden lægge sig saa langt ude, at han kan hytte sit eget Skind, men dog nær nok til at skyde fredelige Borgere i deres fredelige Huse. Der er intetsteds, hvor det vil være mere sikkert at være for civile Borgere, end hvis man, naar Plakaten med „Udgang forbydes“ blev borttagen, kunde saa Lov til at gaa ud paa selve Fæstningsværkerne. Jeg vilde da tage Kone og Børn med og flytte ud og lægge mig derude, thi jeg er vis paa, at Bombardementet foregaar langt ud over Fæstningen, men at de fredelige Borgere i Kåbarberkvarteret ville saa deres Huse skudt ned. Og skulde vi fortsætte med Eksempler hentede fra Historien, saa er der jo Mulighed for, at vi komme til at udlevere ved den ene Vejlighed det ene og ved den anden Vejlighed det andet. Udleverede vi vor Flaade den Gang, Englænderne vare her sidst, kunne vi, hvis Fjenden kommer her i Slutningen af Aarhundredet, komme til at udlevere vore Museer og offentlige Samlinger, ja, maaste hele vor Kongefamilie, hvis det passer Udlandet i det Djeblit; man kan ikke vide det.

Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Golding) skal jeg bemærke, at hans Foredrag ikke i nogen som helst Henseende var overbevisende for mig. Det er ikke første Gang, at det ærede Medlem har prøvet paa at overbevise mig om Befæstningens Fortrinlighed. Et af de mest veltalende Foredrag, jeg har hørt om denne Befæstning, blev paa et Møde i Studenterksamfundet for en Del Aar siden holdt netop af det ærede Medlem. Det ærede Medlem vil maaste erindre den Aften. Det ærede Medlem begyndte sit Foredrag med en Meddelelse af mere privat Natur, nemlig om hans Forfædre, der havde været Luftskipper. Foredraget i dets Helhed er mig, som det ærede Medlem ser, altsaa ganske præsent. Jeg vil kun føje til, at mine Anskuelser ere ikke blevne modificerede siden den Tid, og om det er, fordi jeg ser for langt eller det ærede Medlem — maaste paa Grund